હમારે તીન (૩) ગુનાહ

-: મુસન્નિફ :-

હઝરત મવલાના મુફતી અ. રઉફ
સાહબ સખ્ખરવી દા.બ.

-: નાશિર :-

મદીના એજન્સી

દીની કુતુબખાના, પરફયુમ્સ

ઝાંપાબજાર, મેઈનરોડ, સુરત.-૩. ફોન : (૦૨૬૧) ૬૬૨૮૯૭૭

ફેહરિસ્ત મઝામીન

ઉનવાન	પેજ.નં.

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ.

હમારે તીન (૩) ગુનાહ

તમ્હીદ

મેરે કાબિલે એહતિરામ બુઝુર્ગોં ઔર મોહતરમ ખ્વાતીન ! ઈસ વકત મૈં આપ કી ખિદમત મેં ઐસે તીન ગુનાહ બયાન કરના ચાહતા હું જિન મેં, હમ મેં સે અકષર મુબતિલા હૈ. ઔર ઉન તીનોં કા તઅલ્લુક નમાઝ પળહનેવાલોં સે હૈ. ઔર યેહ મજમા' ભી ઐસે હી હઝરાત પર મુશતમિલ હૈ. જો અલ્લાહ કે ફઝલ વ કરમ સે નમાઝ કે પાબંદ હૈં, ઈસલિયે ઈન તીનોં ગુનાહોં કે બારે મેં તવજ્જુહ સે બાત સુનના ઝરૂરી હૈ. તાકે હમ મેં સે જો શખ્સ ઈન તીનોં ગુનાહોં મેં યા ઈન મેં સે કિસી એક ગુનાહ કે અંદર મુબતિલા હો તો વો ઉસ ગુનાહ કો છોળ દે ઔર તૌબા ઔર આઈન્દા ઉસ ગુનાહ સે બચને કા એહતિમામ કરે.

હમારી અસલ બીમારી ઔર ઉસ કા ઈલાજ

હમારા અસલ મર્ઝ ઔર બીમારી ગુનાહ હૈ, ઔર ગુનાહોં કો છોળના ઉસ સે તૌબા કરના યેહ ઉસ કા

ઈલાજ હૈ. હમારે યહાં પર જમા હોને કા મકસદ ભી યહી હે કે હમ અપની રૂહાની બીમારિયોં કો પેહચાનેં. ઔર ફિર ઉન કો દૂર કરને કી કોશિશ કરેં. તાકે આહિસ્તા આહિસ્તા હમારે તમામ અમરાઝે રૂહાની (દિલ કી સબ બીમારિયાં) ખતમ હો જાએં, ઔર સેહતે ઈમાની વ રૂહાની હાસિલ હો જાયે. હમ સબ મિલ કર અપના જાઈઝા લેં. ઔર અપને બાતિન મેં (અંદર મેં) ઝાંક કર દેખેં કે વહાં કોન કોન સે ગુનાહ ઘોંસલા બનાયે હુવે હૈ. ઔર કોન કોન સી બુરી (ખરાબ) આદતેં હમારે અંદર મૌજૂદ હૈ. જિન કી વજહ સે હમ અલ્લાહ કી રઝામંદી (ખૂશનુદી) ઔર રહમત સે દૂર હો રહે હૈ. ઔર ફિર હમ કોશિશ કરેં કે હમારી બુરી આદતેં ખતમ હોં ઔર ઉસકે બદલે અચ્છી આદતેં પૈદા હો જાએં. હમ ગુનાહોં સે તાઈબ હો જાએં. ઔર અલ્લાહ કી રઝામંદી વાલે કામ ઈખતિયાર કર લેં. તાકે દુનિયા મેં ભી ફલાહ (કામ્યાબી) હાસિલ હો ઔર આખિરત મેં ભી નજાત (છુટકારા) હાસિલ હો. અલ્લાહ તઆલા હમ સબ કો તૌફીક અતા ફરમાએં. આમીન.

❖ વુઝૂ મેં પાની કા ઈસરાફ(ફુઝૂલ ખર્ચ) ❖

ઉન તીન ગુનાહોં મેં સે પેહલા ગુનાહ “વુઝૂ મેં પાની

કા ઈસરાફ કરના" હૈ. વુઝૂ કરને કે લિયે પાની કા ઈસ્તેમાલ કરના ઝરૂરી હૈ. ઔર વુઝૂ મેં જિન આઅઝા કો ધોયા જાતા હૈ ઈન કો તીન-તીન મરતબા ધોના 'સુન્નત' હૈ. ચુનાનચે હાથોં કો તીન મરતબા ધોના સુન્નત હૈ, ચેહરે કો તીન મરતબા ધોના સુન્નત હૈ. પૈરોં કો તીન મરતબા ધોના સુન્નત હૈ. લેકિન બિલા ઝરૂરત ઔર બિલા વજહ ચાર મરતબા ધોના યા પાંચ મરતબા ધોના ઈસરાફ (ફુઝૂલ) મેં દાખિલ હૈ. બાઝ લોગ ઈસ ઈસરાફ મેં મુબતિલા હોતે હૈ. મસલન પાવં ધો રહે હૈ તો બિલા ઝરૂરત ચાર મરતબા, પાંચ મરતબા, બલ્કે દસ મરતબા પૈર ધો દિયે. યેહ સબ ઈસરાફ (ફુઝૂલ ઈસ્તેમાલ) હૈ, ઔર નાજાઈઝ હૈ.

લેકિન ઝિયાદા-તર મર્દ હઝરાત ઔર ખવાતીન (ઔરતેં) ઈસરાફ કી એક દૂસરી સૂરત મેં મુબતિલા હોતે હૈ. વોહ દૂસરી સૂરત યે હે કે વુઝૂ ખાને મેં વુઝૂ કરતે વકત યા બેઝીન પર વુઝૂ કરતે વકત ટોંટી (પાની કે નલ) કો ખુલ્લા છોળ દેતે હૈ ઔર મુસલસલ ઉસ મેં સે પાની ગિરતા (ઢુલતા) રેહતા હૈ. ઔર ઈસી હાલત મેં વુઝૂ કરને વાલા ઉસ સે પાની લેકર હાથ ધો રહા હૈ, કુલ્લી કર રહા હૈ, નાક મેં પાની ડાલ રહા હૈ, ચેહરા ધો રહા હૈ, ઉસ કો મસલ રહા હૈ, દાઢી કા ખિલાલ કર રહા

હૈ, ઉંગલીયોં કા ખિલાલ કર રહા હૈ, ઔર પાની મુસલસલ તેઝી કે સાથ નાલી મેં બેહ રહા હૈ. ઈસ તરહ પાની મુસલસલ ગિરાને કા આમ મઅમૂલ બન ગયા હૈ. ઘરોં મેં બેઝીન પર વુઝૂ કરતે વકત ભી યહી કૈફિયત (હાલ) હોતી હૈ. ઔર મસાજીદ મેં વુઝૂ ખાને પર વુઝૂ કરતે વકત ભી યહી હાલત હોતી હૈ. જિસકા નતીજા યેહ હે કે એક આદમી કો સુન્નત કે મુતાબિક વુઝૂ કરને કે લિયે જિતના પાની દરકાર (ઝરૂરત) હૈ, જિસકી મિકદાર સિર્ફ ઈતની હૈ જિતના પાની ઉસને હાથ ધોને યા કુલ્લી કરને યા નાક મેં પાની ડાલને કે લિયે ઔર ચેહરા વગેરા ધોને કે લિયે ઈસ્તેમાલ કિયા હૈ. ઔર ઉસકે અલાવા જો પાની ટોંટી (નલ) સે બિલા ઈસ્તેમાલ ઝાયેઅ (બરબાદ) હો ગયા. જિસકી મિકદાર ઉસ પાની સે કંઈ ગુના ઝિયાદા હોગી, જિતના પાની દરકાર (ઝરૂરી) થા. ઈસ તરહ પાની કો ઝાયેઅ (બરબાદ) કરના સરાસર ઈસરાફ (ફુઝૂલ બહાના) હૈ. ઔર ગુનાહ હૈ.

વુઝૂ તો ઝરિયાએ મગફિરત હૈ

શરીઅત ને તો વુઝૂ કે બારે મેં બતાયા થા કે વુઝૂ કરને સે વુઝૂ કરનેવાલે કે આઅઝા કે તમામ ગુનાહ પાની કે સાથ નિકલ જાતે હૈ. જબ કુલ્લી કરતા હે તો મુંહ કે

ગુનાહ નિકલ જાતે હૈ. જબ નાક સાફ કરતા હૈ તો નાક કે ગુનાહ નિકલ જાતે હૈ. જબ ચેહરા ધોતા હે તો ચેહરે કે ગુનાહ નિકલ જાતે હૈ. ઔર જબ પૈર ધોતા હે તો પૈર કે ગુનાહ નિકલ જાતે હૈ. લિહાઝા વુઝૂ કા મકસદ તો યેહ થા કે જિસ તરહ ઉસ કે ઝરીઆ સે હમ ઝાહિરી પાકી ઔર તહારત હાસિલ કરતે હૈ. ઈસી તરહ ગુનાહોં સે બાતિની તહારત (રૂહાની પાકી) ભી હાસિલ કરેં, લેકિન નફસ વ શૈતાન ને હમેં ખુફયા (છૂપે તૌર પર) ઈસરાફ (ફુઝૂલ ઈસ્તેમાલ) કે ગુનાહ કે અંદર મુબતિલા કર દિયા. ઔર અબ હમારે ખ્યાલ (ઝહન) મેં યેહ નહીં આતા કે યેહ ભી કોઈ ગુનાહ હૈ. બલ્કે અબ હમ ઈસ ગુનાહ કે આદી હો ગયે હૈ. અરસ-એ દરાઝ સે (એક બળી મુદ્દત સે) હમ વુઝૂ કે દૌરાન ઈસ ગુનાહ કે અંદર મુબતિલા હૈ. ચુનાનચે હર જગહ અકષર વુઝૂ કરનેવાલોં કે અંદર યેહ ગુનાહ આપ કો નઝર આયેગા. પાની જો અલ્લાહ તઆલા કી ગિરાંકદર (બહુત કીમતી) નેઅમત હૈ. ઔર બહુત બળી દૌલત હૈ. ઈસ કો હમ ઈસ તરહ બેજા (બેકાર) બહા દેતે (ઢોલતે) હૈ. જિસ મેં અલ્લાહ તઆલા કી નેઅમત કી નાકદરી ઔર નાશુક્રી ભી હૈ. ઔર ઈસકે સાથ સાથ ઈસરાફ કરને કા (બળા) ગુનાહ ભી હમારી ગરદનોં પર આ જાતા હૈ.

ઔર વોહ વુઝૂ જો હમારે લિયે બાઈષે મગફિરત થા. ઉસ વુઝૂ કો હમ અપની ગફલત સે બાઈષે ગુનાહ (ઝેહમત) બના લિયા. ઈસલિયે ઝરૂરી હૈ કે હમ સબ અપને વુઝૂ કી તરફ તવજ્જુહ (ખૂબ ધ્યાન) દેં. ઔર અબ તક જો ગુનાહ હો ચુકા હે ઉસ સે સચ્ચી તૌબા કરેં. ઔર આજ કે બાદ જબ ભી હમ વુઝૂ કરેં તો ઈસ ગુનાહ સે ઝરૂર બચેં.

ઈસ ગુનાહ સે બચને કા તરીકા

ઈસ ગુનાહ સે બચને કા આસાન તરીકા યેહ હે કે અલ્લાહ તઆલા ને હમ સબ કો દો(૨) હાથ અતા ફરમાયે હૈ. લિહાઝા નલકે પર (નલ પર) વુઝૂ કરતે વક્ત યેહ ઝરૂરી હૈ કે હમ એક હાથ પાની લેને કે લિયે ઈસ્તેમાલ કરેં. ઔર દૂસરા હાથ અવ્વલ સે આખિર તક નલકા (પાની કા નલ) ખોલને ઔર બંદ કરને કે લિયે મખસૂસ કર દેં. એક હાથ મેં પાની લેં, ઔર દૂસરે હાથ સે નલકા બદ કરેં. ફિર નલકા બંદ કરને કે બાદ ચાહે તો દૂસરા હાથ ભી ધોને મેં ઈસ્તેમાલ કર લેં. સારે (તમામ) આઅઝા કો ધોતે વકત યેહ અમલ કરેં. ઈસલિયે કે વુઝૂ કે આઅઝા કો ધોને કે લિયે બેતહાશા પાની બહાના કોઈ ઝરૂરી નહીં હૈ. શરઅન (શરીઅત કે મુતાબિક) ધોને કે લિયે કમઅઝકમ ઈતની મિકદાર પાની કી કાફી

હૈ કે હર ઉઝવ કો ધોને કે બાદ ઉસસે તીન–ચાર પાની કે કતરે (ટીપે, બુંદેં) ટપક જાએં. યેહ ધોને કી કમસેકમ હદ હૈ. મસહ કરને, ઔર ધોને મેં યહી ફર્ક હૈ, કે મસહ કે અંદર પાની નહીં ટપકતા. ગિલા હાથ ફેર દેને કો મસહ કેહતે હૈ. ઔર ધોના ઈસકો કેહતે હૈ કે ધોને કે બાદ પાની કે ચંદ કતરે (કુછ ટીપે) ટપક જાએં. લિહાઝા એક ચિલ્લૂં પાની જો હમ એક હાથ મેં લેતે હૈ વોહ પાની ધોને કી મઝકૂરા બિલા શરઈ હદ સે કહીં ઝિયાદા હોતા હૈ. ઔર ઈસ પાની સે વુઝૂ કે, પાની કી મસનૂન (સુન્નત) મિકદાર પૂરી તરહ સે હાસિલ હો જાતી હૈ. લિહાઝા કોઈ શખ્સ યેહ ઉઝર નહીં કર સકતા કે એક હાથ સે વુઝૂ કરને કા જો તરીકા આપ ને બતાયા હૈ ઉસ સે હમ કિસ તરહ વુઝૂ કરેં ? ઔર એક હાથ સે તો વુઝૂ નહીં હો સકતા. હકીકત મેં યેહ હમારે નફસ કા ધોકા હૈ. વરના એક હાથ મેં જિતના પાની આતા હૈ, શરીઅત કે મુતાબિક મસનૂન તરીકે પર વુઝૂ કરને કે લિયે વોહ બિલકુલ કાફી (પૂરા) હૈ.

તવજ્જુહ ઔર ધ્યાન કી ઝરૂરત હૈ

બસ ઈસકે લિયે તવજ્જુહ કી ઝરૂરત હૈ, ઔર અપને અંદર ઈસ એહસાસ કો બેદાર કરને કી ઝરૂરત હૈ. કે હમ

ઈસરાફ કે ગુનાહ મેં મુબતિલા હૈ. જિસસે બચના હમારે ઝિમ્મે ઝરૂરી હૈ. વરના અલ્લાહ કે યહાં પકળ હોગી, અઝાબ હોગા, ઔર જવાબ દેના હોગા ! કે તુમને પાની જૈસી ગિરાંકદર (અનમોલ) નેઅમત મેં યેહ ગુનાહ ક્યૂં કિયા ? અગર યેહ ડર ઔર ખૌફ હમારે દિલોં મેં આ જાયે તો ફિર સિર્ફ એક હી નમાઝ કે વુઝૂ મેં યેહ ગુનાહ છૂટ સકતા હૈ.

ઈલાજ તો મૌજૂદ હૈ મગર કોઈ શખ્સ અપને કો મરીઝ (બીમાર) સમઝને કે લિયે તૈયાર નહીં. અગર કોઈ મરીઝ હી ના હો તો તબીબ (ડૉકટર) કિયા કરેગા. હકીકત યેહ હૈ કે એક હાથ પાની લેને કે લિયે ઈસ્તેમાલ કરના ઔર દૂસરા હાથ ટોંટી (નલ) ખોલને ઔર બંદ કરને કે લિયે ઈસ્તેમાલ કરના, વુઝૂ કો સુન્નત કે મુતાબિક કરને કે લિયે કાફી હૈ.

બસ ઈસ કી ઝરાસી મશક (પ્રેકટીસ) કી ઝરૂરત હૈ. અબ તક ચૂંકે હમ ને અપની આદત બેતહાશા પાની ઈસ્તેમાલ કરને કે લિયે બિગાળ રખ્ખી હૈ, ઈસ લિયે શુરૂ મેં એક હાથ ઈસ્તેમાલ કરને મેં ઝરા તકલ્લુફ (પરેશાની) હોગા. લેકિન જબ ગુનાહ સે બચના હૈ તો, યેહ કામ કરના પળેગા. ઈન્શા અલ્લાહ ચંદ રોઝ ગુઝરને કે બાદ આપ કો મેહસૂસ હોગા કે વાકિઅતન ઈસ સે

પેહલે હમ બેકાર ઔર બેફાયદા ઈસ ગુનાહ કે અંદર મુબતિલા રહે. ઔર અબ હમારે લિયે એક હાથ સે વુઝૂ કરના બેહદ આસાન હો ગયા. અલ્લાહ તઆલા હમ સબ કો ઈસકી તરફ તવજ્જુહ કરને કી તૌફીક અતા ફરમાયે. ઔર ઈસ ગુનાહ કો હમ સે છુળા દે. આમીન.

❋ મસ્જીદ મેં નમાઝ કે ઈન્તેઝાર મેં બૈઠને કા ખ્વાબ ❋

અબ દૂસરા ગુનાહ લે લીજિયે. યે દૂસરા ગુનાહ બતૌરે ખાસ મસ્જીદ કે અંદર પાયા જાતા હૈ. જો હઝરાત મસ્જીદ મેં નમાઝ પઢને કે લિયે આતે હૈ, વોહ બાઝ મરતબા ઈસ ગુનાહ મેં મુબતિલા હો જાતે હૈ. ખુસૂસન વોહ નમાઝી જો અપના અકષર વકત મસ્જીદ મેં ગુઝારતે હૈ. ઔર નમાઝ કે વકત સે બહુત પેહલે (જલ્દી) મસ્જીદ મેં આ જાતે હૈ. ઔર સફે અવ્વલ મેં જમાઅત કે ઈન્તેઝાર મેં બૈઠ જાતે હૈ. મસ્જીદ મેં બહુત જલ્દી આ જાના ઔર સફે અવ્વલ મેં નમાઝ કે ઈન્તેઝાર મેં બૈઠ જાના અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બળી નેઅમત હૈ. અલ્લાહ તઆલા હમ સબ કો નસીબ ફરમાયે. આમીન. ઈસલિયે કે જબ તક નમાઝી મસ્જીદ મેં જમાઅત કે ઈન્તેઝાર મેં રેહતા હૈ, ઉસ શખ્સ કા

બરાબર નમાઝ પઢને કા ષવાબ મિલતા રેહતા હૈ. શૈખુલ હદીષ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઝકરિયા સાહબ (રહમતુલ્લાહ અલયહિ) ને "ફઝાઈલે નમાઝ" મેં ફરમાયા હૈ કેઃ અકેલે નમાઝ પઢને કે મુકાબલે મેં બાજમાઅત મસ્જીદ મેં નમાઝ પઢને વાલે કો તકરીબન તીન કરોળ પેતીંસ લાખ, ચવ્વન હઝાર ચાર સૌ બત્તીસ ગુના ષવાબ ઝિયાદા મિલાતા હૈ. યેહ ષવાબ કિતના અઝીમ હૈ.

મસ્જીદ મેં દુન્યાવી બાતેં કરના

લેકિન જિસ અમલ પર જિતના અઝીમ ષવાબ હાસિલ હોતા હૈ, ઉસ અઝીમ ષવાબ સે મેહરૂમ (બેદખલ) કરને કે લિયે શૈતાન ભી અપના પૂરા ઝોર (તાકત) લગા દેતા હૈ. ચુનાનચે ઈસ ષવાબ સે ઈન્સાન કો મેહરૂમ કરને કે લિયે શૈતાન યેહ કરતા હૈ, કે જો નમાઝી મસ્જીદ મેં નમાઝ કે વકત સે બહુત પેહલે આ જાતે હૈ, ઔર નમાઝ કે બાદ ભી દૈર તક ઝિક્ર વ અઝકાર ઔર વઝાઈફ મેં મશગૂલ રેહતે હૈ. ચુપકે સે ઉન કો ઈસ ગુનાહ મેં મુબતિલા કર દેતા હૈ. જિસકા નતીજા યેહ હોતા હૈ કે મસ્જીદ મેં આ કર જિતની નેકિયાં વોહ કમાતે હૈ વોહ સબ ઉસ ગુનાહ કી વજહ સે બરબાદ હો

જાતી હૈ. વોહ ગુનાહ હૈ "મસ્જીદ મેં બૈઠ કર દુનિયા કી બાતેં કરના" યાદ રખના ચાહિયે કે યેહ મસાજિદ સિર્ફ નમાઝ કે લિયે, ઝિક્ર વ અઝકાર કે લિયે, તિલાવતે કુરઆન કે લિયે, તસ્બીહાત, દુરૂદ શરીફ પઢને કે લિયે હૈ. ગોયા મસાજિદ કા મકસદ યેહ હૈ કે ઉન મેં અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કી જાયે, યેહ મસાજિદ દુનિયા કે બાઝાર નહીં હૈ કે જિસ તરહ હમ બાઝાર મેં આઝાદાના જો ચાહે કર સકતે હૈં. વોહ સબ મસાજિદ મેં કર લેં. બલ્કે યેહ તો ખાસ અલ્લાહ કી ઈબાદત કે લિયે હૈ. યહાં આ કર હર શખ્સ કો અલ્લાહ કી ઈબાદત મેં લગના ચાહિયે. જબ મસ્જીદ મેં હમ દાખિલ હોં તો બાઝાર કે મુઆમલાત કો બાહિર હી છોળ દેં. ઘર કી બાતોં કો ભી બાહિર છોળ દેં. ઔર જો કુછ ભી બાહિર કે મુઆમલાત હૈ, ઉન સબ કો બાહિર હી છોળ દેં. મસ્જીદ કે અંદર આ કર સિર્ફ અલ્લાહ તઆલા સે લો લગાની હૈ. અલ્લાહ તઆલા સે તઅલ્લુક કાઈમ કરના હૈ. અલ્લાહ તઆલા કો યાદ કરના હૈ, ઉસકા ઝિક્ર કરના હૈ. ઉસસે દુઆ માંગની હૈ. અબ અગર મસ્જીદ કે અંદર આકર ભી હમ દુનિયા કો ના છોળેં, બલ્કે દુનિયા કી બાતોં મેં મશગૂલ હો જાએં તો યેહ બદતરીન ગુનાહ હૈ.

મસ્જીદ મેં બાતેં કરને કી મુમાનિઅત

મસ્જીદ મેં દુન્યાવી બાતેં કરને કી મુમાનિઅત (બાતેં ના કરના) બહુત સી અહાદીષ મેં આઈ હ. એક હદીષ મેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા કેઃ “મેરી ઉમ્મત કે આખિર ઝમાના મેં ઐસે લોગ આએંગે, જો મસ્જીદોં મેં હલ્કે બનાકર બૈઠેંગે, ઉન કે પાસ દુનિયા કા તઝકિરા હોગા ઔર દુનિયા ઉન કો મેહબૂબ હોગી, ઉન કે પાસ હરગિઝ ના બૈઠના, અલ્લાહ તઆલા કો ઉન લોગોં કી કોઈ હાજત નહીં.”

(અલ મુદખલલ ઈબ્ને હાજ).

દેખિયે ! ઈસ હદીષ મેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને એક તરફ તો ઉનકે પાસ બૈઠને સે મના ફરમા દિયા, દૂસરી તરફ યેહ ઈશારા ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા કે યહાં ઉનકી ઈબાદત ઉન કે ઝિક્ર વ અઝકાર ઔર તસ્બીહાત વગૈરા મકબૂલ નહીં, અલ્લાહ તઆલા ઉન સે નારાઝ ઔર ખફા હૈં.

હમારી મસાજિદ કા હાલ

મસાજિદ મેં દુન્યાવી બાતેં કરનેવાલોં કે હલ્કે આજ હમેં અપને ઝમાને કી મસાજિદ મેં નઝર આતે હૈં. બળી બળી મસાજિદ મેં આપ દેખેંગે ચાર આદમી કહીં પાંચ

આદમી હલ્કા બનાયે હુવે (મજલિસ લગાયે હુવે) ઈસ તરહ બૈઠે હુવે હૈ, જૈસે અપને ઘર કી બૈઠક મેં બૈઠતે હૈ. ઔર દુન્યાવી બાતેં હો રહી હૈ. અગર વોહ બાઝાર કી મસ્જીદ હે તો બાઝાર કે મસાઈલ (બાતેં ભાવ-તાલ વગૈરા)) વહાં ઝેરે બહેષ હૈ (બાત-ચીત હોતી હૈ). ઔર અગર દફાતિર કી (કિસી કંપની મેં) મસ્જીદ હે તો વહાં દફતર (કંપની) કે મસાઈલ પર તબસિરા હો રહા હૈ. તફરીહ ગાહ (ઘૂમને ફિરને કી જગહ) કી મસ્જીદ હે તો તફરીહ કે મસાઈલ પર ગૂફતગૂ (બાત ચીત) હો રહી હૈ. અગર ગાવં કી મસ્જીદ હૈ તો ગાવં કે સારે મસાઈલ વહાં ઝેરે બહેષ હે. ઔર સરહદ ઔર બ્લૂચિસ્તાન કે બાઝ ઈલાકોં મેં તો યેહ રિવા હે કે પેહલે ઓ નમાઝ કે બાદ ઔર દૂસરે અવકાત મેં ભી લોગોં કી ટોલિયાં (ઝમઘટ) મસ્જીદ મેં બૈઠી હુઈ હોતી હૈ. ઔર જિસ તરહ અપને ઘર કી બૈઠક મેં આઝાદાના બાતેં કરતે હૈ. બિલકુલ ઈસી તરહ મસ્જીદ કે સહન મેં બૈઠે હુવે બાતેં કર રહે હૈ. ઔર અગર સર્દી (ઠંડી) કા મૌસમ હે તો મસ્જીદ કે હોલ મેં બૈઠે હુવે બાતેં કર રહે હૈ. મસ્જીદ હી મેં ખાના ખાયા જા રહા હૈ. વહીં ચાય કે દૌર ભી ચલ રહે હૈ. બસ મસ્જીદ કો ઘર કી બૈઠક બનાયા હુવા હૈ. ઐસા મઅલૂમ હોતા હે કે યહીં વોહ ઝમાના હૈ જિસ કી

ઈસ હદીષ મેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ખબર દી હૈ. મેરે અઝીઝો (પ્યારો) ! મસ્જીદ મેં બૈઠ કર દુનિયા કી બાતેં કરના સંગીન (સખ્ત) ગુનાહ હૈ.

મસ્જીદ મેં ગુનાહ કી બાતેં કરના

ફિર મસ્જીદ મેં બૈઠ કર દુન્યાવી બાતેં કરને કી કંઈ કિસ્મેં (બહુત સે પ્રકાર) હૈ. (૧) એક યેહ કે મસ્જીદ કે અંદર બૈઠ કર ગુનાહ કી બાતેં કી જાએં, "યેહ બિલકુલ હરામ ઔર નાજાઈઝ હૈ". મષલન મસ્જીદ મેં બૈઠ કર દૂસરોં કી ગીબત(ચાડી) કરના, મસ્જીદ કી ઈન્તેઝામ્યા (ટ્રસ્ટી) કી બુરાઈયાં કરના. યા ઈમામ સાહબ સે કોઈ શિકાયત હૈ તો ઉસ કી ગીબત કરના. યા મોઅઝઝીન ઔર મસ્જીદ કે ખાદિમ કી ગીબત કરના. બાઝ અવકાત (કભી કભી) ઈમામ યા મોઅઝઝીન ઔર ખાદિમ કો કિસી નમાઝી સે કોઈ શિકાયત હોતી હૈ તો વોહ ભી ઈસ ગુનાહ મેં શરીક (શામિલ) હો જાતે હૈ. યેહ સબ ગીબત (ચાડી) મેં દાખિલ હૈ "ઔર હરામ હૈ." ઔર ગીબત કી તઅરીફ (પેહચાન) હી યેહ હૈ કે "જો બુરાઈ બયાન કી જા રહી હૈ વોહ વાકિઅતન (હકીકત મેં) ઉસ શખ્સ કે અંદર મૌજૂદ હૈ (પાઈ જાતી હૈ). ઔર અગર હમ મસ્જીદ મેં બૈઠ કર દૂસરોં કી એસી બુરાઈ બયાન કર

રહે હૈ જો વાકિઅતન ઉન મેં મૌજૂદ નહીં હૈ તો, યેહ બોહતાન (ઝૂઠા આરોપ, ઈલ્ઝામ) કા ગુનાહ હૈ, ઔર બોહતાન લગાને કા ગુનાહ ગીબત સે ભી ઝિયાદા (બળા) હૈ. ઔર ગીબત કે બારે મેં હદીષ શરીફ મેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયાઃ "ગીબત ઝીના (રિપ, બળાતકાર) સે ભી ઝિયાદા બદતર (બૂરા, ખરાબ કામ) હૈ." અબ ઝરા ઈસ કા તસવ્વુર (સોચેં) કરેં કે કોઈ શખ્સ "મઆઝ અલ્લાહ(અલ્લાહ કી પનાહ)" મસ્જીદ કે અંદર ઝિના કા ઈરતેકાબ કરે, તો હમ ઉસ કો કૈસા ખ્યાલ કરેંગે ઝાહિર હે કે હમ ઈસકા તસવ્વુર (સોચ) ભી નહીં કર સકતે. ઔર ઈસ ફઅલ (કામ) કો ઈન્તેહાઈ બુરા (સબસે ઘટયા,ગિરા હુવા) સમઝેંગે. ઔર ગીબત ઝિના સે બદતર (ખરાબ કામ) હૈ. ફિર કિયા વજહ હે કે મસ્જીદ કે અંદર ઝિના કરને કો હરામ તસવ્વુર કરેં, ઔર ગીબત સે બચને કા બિલકુલ ભી એહતિમામ (કોશિશ) ના કરેં. યેહ હમારી કોતાહી ઔર કમ ફેહમી (ના સમઝી, નાદાની) કી બાત હૈ. ઈસલિયે હમેં મસ્જીદ મેં બૈઠ કર ગીબત ઔર બોહતાન ઔર ઝૂટ સે બહુત ઝિયાદા બચના ચાહિયે. એક ગુનાહ કી કળી દૂસરે ગુનાહ કે સાથ મિલી (જુળી) હુઈ હૈ. જબ એક ગુનાહ કા આગાઝ (શુરૂઆત) કરેંગે, તો ઉસ કે સાથ

દસ ગુનાહ ઔર હો જાએંગે, ઈસલિયે ગુનાહ સે બચને કા સિર્ફ એક હી આસાન તરીકા હૈ કે અપની ઝબાન કો તાલા (રોક) લગાએં. અગર ઝબાન ખોલેં તો યાદે ઈલાહી કે લિયે ખોલેં, તિલાવતે કુર્આન ઔર ઝિક્રુલ્લાહ ઔર તસ્બીહ કે અલાવા ઔર કુછ ભી હમારી ઝબાન સે ના નિકલે.

મસ્જીદ મેં કારોબારી બાતેં કરના

(૨) દૂસરી કિસ્મ યે હે કે મસ્જીદ મેં બૈઠ કર જો બાતેં કર રહે હૈં વોહ અગરચે ગુનાહ કી બાતેં નહીં હૈ, લેકિન દુન્યાવી બાતેં ઝરૂર હૈ. મષલન કારોબારી મુઆમલાત કી બાતેં (ધંધો-વ્યપાર, બિઝનેસ કી બાતેં) કરના. આપસ કે મુઆમલાત (લેન દેન) કી બાતેં કરના, હાલાતે હાઝરા પર (ફલાં મુલ્ક યા શહર મેં યેહ હુવા, વોહ હુવા, હુકુમત કી બાતેં) જાઈઝ ગૂફ્તગૂ કરના વગૈરા. બાઝ મરતબા યે સબ બાતેં મસ્જીદ કી સફ્ફે અવ્વલ મેં બહુત ઝોર શોર સે હોતી હૈ. મસ્જીદ મેં ઈસ કિસ્મ કી દુન્યાવી બાતેં કરના ભી "ગુનાહ હૈ." ઔર ઈસ મકસદ કે લિયે (ઈરાદે સે) "બૈઠના ભી" ગુનાહ હૈ. ઐસી બાતોં સે બહુત બચના ચાહિયે.

મસ્જીદ મેં ઝરૂરી બાત કરના

(૩) તીસરી કિસ્મ યે હે કે બાઝ અવકાત (કભી કભી) મસ્જીદ મેં બૈઠે હુવે અચાનક દુનિયા કી કોઈ બાત (કોઈ કામ કી બાત) કેહની પળ જાતી હૈ. મષલન કિસી કો કોઈ પૈગ઼ામ યા ઈત્તેલાઅ (ખબર, મેસેજ) દેને કી ઝરૂરત પૈશ આ ગઈ. ઔર ઉસ શખ્સ સે મસ્જીદ મેં મુલાકાત હો ગઈ. તો ઉસકે બારે મેં હુકમે શરઈ (શરીઅત કા હુકમ) યે હે કે ઈસ કિસમ કી ઝરૂરત કી બાત મસ્જીદ મેં કે ને કી ગુંજાઈશ હૈ. ઔર ઈસ કા તરીકા યે હે કે જિસ કો વોહ બાત કેહની હો ઉસ કે કરીબ (પાસ મેં) જા કર આહિસ્તગી (ધીરે સે) વો બાત કેહ દેં, તાકે દૂસરોં કી ઈબાદત મેં ખલલ (ડિસ્ટર્બ) ના આયે. અલબત્તા (ફિર ભી) બેહતર યે હે કે ઈસ કિસમ કી જાઈઝ ઔર ઝરૂરી બાત ભી મસ્જીદ મેં ના કરેં, બલ્કે મસ્જીદ સે બાહિર કરેં, જિસ કા તરીકા યે હે કે જિસ સે વોહ બાત કેહની હૈ ઉસ કો ઈશારા કરકે મસ્જીદ સે બાહિર બુલા લેં, યા મસ્જીદ કે વુઝૂ ખાને મેં બુલા લેં, ઔર વહાં ઉસ સે વોહ બાત કર લેં. બહર હાલ મસ્જીદ મેં ફુઝૂલ બાતેં કરના, દુન્યાવી બાતેં કરના બળા ગુનાહ હૈ. ઈસ સે તો લાખ દરજા બેહતર યે હે કે એન

(બિલકુલ) નમાઝ કે વકત મસ્જીદ મેં આએં ઔર નમાઝ પઢને કે ફૌરન બાદ ઘર ચલે જાએં, ઔર બાતેં કરને કે લિયે મસ્જીદ મેં ના ઠેહરે (ના રૂકે). યહાં બૈઠ કર અલ્લાહ કે ઘર કી બેહુરમતી કરકે અપની નેકિયોં કો બરબાદ ના કરેં. અબ યે દેખિયે કે મસ્જીદ મેં દુન્યાવી બાતેં કરને કા ગુનાહ કિતના સંગીન હૈ. ઔર ઉસ પર કિતના અઝાબ ઔર વબાલ હૈ.!!

ઈસ ગુનાહ કી સંગીની

હમારે હઝરત મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ શફીઅ સાહબ રહમતુલ્લાહ અલયહિ ને એક રિસાલા તહરીર ફરમાયા હૈ (એક કિતાબ લિખી હૈ). જિસ કા નામ "આદાબુલ મસાજિદ (મસ્જીદ કે આદાબ)" હૈ, હમ મેં સે હર શખ્સ કો ઝરૂર ઉસ કા મુતાલઆ કરના ચાહિયે (ઉસ કો પઢના ચાહિયે). ઈસ રિસાલે મેં મસ્જીદ કે આદાબ (અદબ, ડિસીપ્લીન) ભી બયાન ફરમાયે હૈ. ઔર યે કે કોન-કોન સે કામ મસ્જીદ મેં કરના જાઈઝ હૈ, ઔર કોન-કોન સે કામ મસ્જીદ મેં કરના નાજાઈઝ હૈ. ઔર ચૂંકે હમ મસ્જીદ મેં આતે હૈ, ઈસલિયે મસ્જીદ કે આદાબ ઔર ઉસ કે મસાઈલ (મસ્અલેં) સે બાખબર રેહના (ઉન કો મઅલૂમ કરના) હમ પર ફર્ઝ હૈ. ઈન

મસાઈલ સે બેખબરી (અનજાન રેહના) હી કા નતીજા હૈ કે હમ ઈસ સંગીન (સખ્ત, બળે) ગુનાહ કે અંદર મુબતિલા હો (ફંસ) રહે હૈ. અગર હમ ઈન મસાઈલ સે બાખબર (જાનકાર) હોતે તો ઈસ ગુનાહ કે અંદર મુબતિલા ના હોતે (ના ફંસતે). ઈસ રિસાલે મેં હઝરત રહમતુલ્લાહ અલયહિ ને દો હદીષેં તહરીર ફરમાઈ હૈ (લિખી હૈ). એક હદીષ યે હે કે: “મસ્જીદ કે અંદર બાતેં કરનેવાલે કી નેકિયાં ઈસ તરહ ખતમ હો જાતી હૈ, જિસ તરહ આગ સે જલકર લકળી ખતમ હો જાતી હૈ.” મસ્જીદ મેં તો હમ ઈસલિયે આતે હૈ કે નેકિયોં કા ઝખીરા (જથ્થા, ખઝાના) જમા કરેં. ઈસલિયે તો નહીં આતે કે હમારી નેકિયાં જલકર ખતમ (ઝાયેઅ, બરબાદ) હો જાએં. લેકિન અપની લાઈલ્મી (નાસમઝી, અનજાન પન) કી વજહ સે ઈસ ગુનાહ મેં મુબતિલા હો કર ઈન નેકિયોં કો ખતમ કરકે મસ્જીદ સે રૂખ્સત હો જાતે હૈ (વાપસ આતે હૈ). યેહ કિતને ખસારે (નુકસાન, ઘાટા) કી બાત હૈ ?

મસ્જીદ મેં બાતેં કરને પર વઈદ

દૂસરી હદીષ યે હે કે: જબ કોઈ શખ્સ મસ્જીદ મેં દુન્યાવી બાતેં કરને લગતા હૈ તો મલાઈકા (ફરિશ્તે) ઉસ શખ્સ સે મુખાતિબ હો કર કેહતે હૈ “અય અલ્લાહ કે

વલી (દોસ્ત) ખામોશ (ચૂપ) હો જા. તેરે લિયે યે મુનાસિબ નહીં કે તૂ અલ્લાહ કે ઘર મેં બૈઠ કર ઐસી બાતેં કરે, જિસ સે તેરા ખાલિક (પૈદા કરનેવાલા) વ માલિક (આકા) ઔર તેરા પરવરદિગાર (મઅબૂદ) નારાઝ હો. વોહ કામ કર જિસ સે તેરા ખાલિક વ માલિક ખૂશ (રાઝી) હો. અગર વોહ શખ્સ ખામોશ હો જાતા તબ તો ઠીક હૈ, લેકિન અગર વોહ બાઝ નહીં આતા (નહીં રૂકતા) ઔર બરાબર (લગાતાર) બાતેં કરતા રેહતા હૈ, તો ફરિશ્તે દોબારા ઉન અલ્ફાઝ સે મુખાતિબ હોતે હૈ કે: "ઓ અલ્લાહ કી નઝર સે ગિર જાનેવાલે ખામોશ હો જા. દેખિયે ! ઝરાસી દેર મેં વિલાયત છિન ગઈ ઔર અલ્લાહ કે દોસ્ત ઔર વલી હોને કા લકબ છિન ગયા, ઔર અબ અલ્લાહ કા મબગૂઝ ઔર નાપસંદીદા બન ગયા. અગર વોહ અબ ભી ખામોશ હો જાયે તો ગનીમત હૈ. લેકિન અબ ભી અગર વોહ ખામોશ નહીં હોતા, બલ્કે મુસલસલ દુન્યાવી બાતેં કરતા રેહતા હૈ. ઔર મસ્જીદ કા એહતિરામ નહીં કરતા, તો અબ તીસરી મરતબા ફરિશ્તે ઉસ સે મુખાતિબ હોકર કેહતે કેહતે હૈ કે: "ખામોશ હો જા તુઝ પર અલ્લાહ કી લઅનત હો." (અલમુદખલ).

ઈસ સે ઝિયાદા અલ્લાહ કા ગઝબ ઔર નારાઝગી ઔર કિયા હોગી ? થોળી દેર પેહલે જિસકો "વલી અલ્લાહ"

કેહકર મુખાતિબ કિયા થા. અબ ઈસી કો "અલ્લાહ કે દુશ્મન" કા લકબ મિલ રહા હૈ. ઔર ફિર ઉસ પર લઅનત કી જા રહી હૈ. ઔર લઅનત અલ્લાહ કી સખ્ત નારાઝગી કા નામ હૈ. ઔર યેહ તો અલ્લાહ કે ગઝબ કી ખૌફનાક હદ હૈ. ઝરા દેર કે લિયે ગૌર કરેં કે હમ મસ્જીદ મેં અલ્લાહ કો રાઝી કરને કે લિયે આતે હૈ, યા અલ્લાહ તઆલા કે ગઝબ કો દઅવત દેને કે લિયે આતે હૈ. ઈસલિયે જબ ભી મસ્જીદ મેં આએં તો ઈસ બાત કા ખુસૂસી ખ્યાલ (ખાસ ધ્યાન) રખ્ખેં. કે બજુઝ (સિર્ફ) અલ્લાહ તઆલા કી યાદ કે સિવા દુનિયા જહાઁ કી કોઈ બાત ના કરેં. ઔર ઈસ મઝકૂરા બાલા (ઉપર લિખી) વઈદ કો ઝહન મેં રખ્ખેં.

એક ઈબ્રતનાક હદીષ

એક કિતાબ કા નામ "દકાઈકુલ અખબાર" હૈ , ઈસ મેં ભી મસ્જીદ મેં દુન્યાવી બાતેં કરને કે બારે મેં એક રિવાયત હૈ.જિસ કા ખુલાસા યે હે કે જબ કયામત કે રોઝ તમામ લોગ મેદાને હશ્ર મેં જમા હોંગે, તો બિચ્છૂ કી નસલ કા એક જાનવર નિકલેગા જિસ કા નામ "હરીશ" હોગા, ઉસ કા સર આસમન પર હોગા, ઔર ઉસ કી દુમ ઝમીન પર હોગી, ઈતના બળા જાનવર હોગા, ઔર વોહ સત્તર મરતબા યે આવાઝ લગાએગા

કે: "વોહ લોગ કહાં હૈ જિન્હોં ને અલ્લાહ રબ્બુલ આલમીન કો મુકાબલા કી દઅવત દી હૈ ? ઔર કહાં હૈ વોહ લોગ જિન્હોં ને અલ્લાહ સે જંગ કા એ'લાન કિયા હૈ ? " હઝરત જિબ્રઈલે અમીન અલયહિસ્સલામ ઉસ જાનવર સે મુખાતિબ હો કર પૂછેંગે; એય હરીશ ! તુઝે કિન લોગોં કી તલાશ હૈ ? જવાબ મેં વોહ કહેગા મુઝે પાંચ(૫) આદમિયોં કી (પાંચ તરહ કે લોગોં કી) તલાશ હૈ.

નમાઝ છોળનેવાલે કહાં હૈ

(૧) વોહ લોગ કહાં હૈ જો દુનિયા મેં નમાઝ નહીં પઢા કરતે થે ? બેનમાઝિયોં કો તલાશ કરેગા(ઢુંઢેગા). હમ મેં ભી બાઝ લોગ ઐસે હોંગે જો ફજર કી નમાઝ છોળ દેતે હૈ, કભી ઈશા કી નમાઝ છોળ દેતે હૈ. વોહ લોગ ગૌર કરેં, હાલાંકે પાંચોં વકત કી નમાઝ ફર્ઝ હૈ. ફજર ઔર ઈશા કી નમાઝ પઢના ભી ફર્ઝ હૈ, ઔર જો બિલકુલ હી નમાઝ નહીં પઢતે વોહ ભી ઝરા ફિક્ર કરેં. કયૂંકે કયામત કા દિન આનેવાલા હૈ, ઔર બરહક હૈ. દુનિયા ચંદ રોઝા હૈ. ઈસ ચંદ રોઝા ઝિન્દગાની મેં નમાઝ કે અંદર સુસ્તી નહીં હોની ચાહિયે. ના ખ્વાતીન કો (ઔરતોં કો) સુસ્તી કરની ચાહિયે, ઔર ના મર્દ હઝરાત કો સુસ્તી કરની ચાહિયે. ઔર કોઈ નમાઝ કઝા ના હોને પાયે. હર નમાઝ અપને વકત પર અદા હોતી રહે. યે "હરીશ"

જાનવર તમામ બેનમાઝિયોં કો એક-એક કરકે પકળ લેગા.

ઝકાત ના દેનેવાલે કહાં હૈ ?

(૨) ફિર વોહ જાનવર પુકારેગા કે વોહ લોગ કહાં હૈ જો દુનિયા મેં માલ વ દૌલત કે માલિક થે. લેકિન માલ કી ઝકાત નહીં દિયા કરતે થે. આજ ભી બહુત સે મુસલમાન મર્દ ઔર ઔરતેં એસી હૈં, જિન કી મિલકિયત મેં ઈતના માલ હોતા હૈ, કે જિસ મેં ઝકાત વાજિબ હોતી હૈ, લેકિન વોહ ઝકાત નહીં દેતે. અકષર ઔરતેં ઝેવરાત બનાંને કી બળી શોકીન હોતી હૈ. લેકિન ઝકાત અદા કરને કી ફિક્ર નહીં કરતીં. મરને કે બાદ ઝેવર ઉનકે લિયે સાંપ કા હાર બન જાયેગા. બહરહાલ યે જાનવર "હરીશ" મેદાને હશ્ર મેં એસે લોગોં કો એક-એક કરકે તલાશ કરેગા જો અપને માલોં કી ઝકાત નહીં દેતે.

શરાબ પીનેવાલે કહાં હૈ ?

(૩) ફિર વોહ "હરીશ" પુકારેગા કે વોહ લોગ કહાં હૈ જો દુનિયા મેં શરાબ પીયા કરતે થે ? હમારે યહાં શરાબ પીને કા આમ રિવાજ બઢતા જા રહા હૈ. ક્યૂંકે હમ ટી.વી. કે ફહશ (બેશર્મી કે) પ્રોગ્રામ (સીરીયલેં) દેખને કી આદી (શોકીન) હોતે જા રહે હૈ, ઔર યે ટી.વી. તો તમામ બુરાઈયાં સિખાને કા માસ્ટર (બુરાઈયોં કી જળ)

હૈ. ઈસ કે ઝરીએ હમેં ઢતાઈ કે સાથ શરાબ પીના (નિડર હોકર શરાબ પીના) સિખાયા જાતા હૈ. જિસ કે નતીજે મેં ઉપર કી સતહ પર (માલદારોં મેં, બળે હોદ્દેવાલોં મેં) કષરત સે હમારે સમાજ મેં (જમાઅત મેં) શરબ પીના ફૈલતા જા રહા હૈ. ઔર વોહ આહિસ્તા આહિસ્તા નીચે કે તબકા મેં ભી (દેખા દેખી ગરીબોં મેં ભી) આ જાયેગી. યાદ રખિયે ! શરાબ ઈસ્લામ કે અંદર હરામ હૈ. ઔર ઈસ કા યેહ વબાલ હૈ કે મેદાને હશ્ર મેં યેહ જાનવર લોગોં કો તલાશ કરકે પકળ લેગા જો દુનિયા મેં શરાબ પીયા કરતે થે (શરાબ કે આદી થે).

સૂદ ખાનેવાલે કહાં હૈ ?

(૪) ચોથે નંબર પર વોહ "હરીશ" પુકારેગા કે વોહ લોગ કહાં હૈ જો દુનિયા મેં સૂદ (વ્યાજ) ખાયા કરતે થે ? યેહ ગુનાહ ઐસા જો આજ હમારે સમાજ (સોસાયટી) કે અંદર આમ હો ગયા હૈ. ઔર હમારી મઈશત કી (કમાઈયોં કી) રીળ કી હડ્ડી બન ચુકા હૈ. જબ કોઈ શખ્સ કારખાના લગાતા હૈ (શુરૂ કરના ચાહતા હૈ) તો અકષર સૂદી કર્ઝ (વ્યાજ સે ઉધાર લેકર) કારખાના લગાતા હૈ. ઔર છોટા-મોટા (મઅમૂલી) કારોબાર (ધંધા) કરનેવાલે ભી બેંક સે સૂદી કર્ઝ લેતે હૈ. આજ કિતને મુસલમાન ઐસે હૈં, જો અપને પૈસે બેંકોં કે

અંદર ફિકસ ડિપોઝીટ મેં યા સેવિંગ એકાઉન્ટ મેં રખવાતે હૈ, ઔર ઉસ કે ઝરીએ બેંક સે સૂદ વસૂલ કરકે (વ્યાજ લેકર) અપના કામ ચલાતે હૈ. યાદ રખિયે ! બેંક કા સૂદ ખાલિસ સૂદ હૈ સખ્ત તરીન હરામ હૈ. ઈસ કે બારે મેં કુરઆને કરીમ મેં ઈરશાદ હે કેઃ "અગર તુમ સૂદ સે બાઝ નહીં આતે (નહીં રૂકતે), તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ સે એ'લાને જંગ સુન લો." જિસ કૌમ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે એ'લાને જંગ હો, વોહ કૌમ કૈસે તરક્કી કર સકતી હૈ ? ઈન્હીં ગુનાહોં કી વજહ સે હમ પરેશાનિયોં મેં, ઝિલ્લત ઔર રૂસ્વાઈ મેં, તરહ-તરહ કે અઝાબોં ઔર બલાવોં મેં ગિરફતાર હૈં, જબ તક હમ ઈન ગુનાહોં કો નહીં છોળેંગે ઔર તૌબા કરકે અલ્લાહ તઆલા કો રાઝી નહીં કરેંગે. ઉસ વકત તક હમારે હાલાત બદલને મુશ્કિલ હૈ. બહરહાલ ઉન લોગોં કો તલાશ કરકે પકળ લેગા, જો દુનિયા મેં સૂદ ખાયા કરતે થે. યા સૂદી લેન-દેન કિયા કરતે થે.

બીમા કરને ઔર કરાનેવાલે

આજ હમારે મુલ્ક (દેશ) મેં ઈન્શ્યૂરન્સ કંપનીયા (વીમા કંપનીયાં) કાઈમ હૈ. જિસ મેં મકાન કા બીમા, કારખાને કા બીમા, દૂકાન કા બીમા, જાન કા બીમા, આંખ કા બીમા હો રહા હૈ. જિસ મેં બીમા કરનેવાલે ભી

મુસલમાન હૈ ઔર કરાનેવાલે ભી મુસલમાન હૈ. ઔર ઈન્શ્યૂરન્સ કી બુનિયાદ સુદ ઔર જુવે (જુગાર) પર હૈ. ઔર ઈસ્લામ મેં સૂદ ભી હરામ હૈ ઔર જુવા ભી હરામ હૈ. ઔર અબ ઈન્શ્યૂરન્સ કે મસ્અલે પર પૂરી દુનિયા કે ૧૪૫ ઈસ્લામી મુલ્કોં કે ૧૫૦ ઉલ્મા વ મુહક્કેકીન ઔર ફિકહ મુત્તફિક હો ચુકે હૈં. ઔર ઉન્હોં ને મુત્તફિકા તૌર પર સૂદ ઔર જુવે કી બુનિયાદ પર બીમા કો હરામ કરાર દિયા હૈ. ઈસલિયે ઈન્શ્યૂરન્સ કે (વીમા કે) ગુનાહ સે બચના ભી ઝરૂરી હૈ. વરના ઈસ કે વબાલ ઔર અઝાબ સે દુનિયા વ આખિરત મેં દોચાર હોના પળેગા.

મસ્જીદ મેં દુન્યાવી બાતેં કરનેવાલે કહાં હૈ ?

(૫) પાંચવીં મરતબા વોહ "હરીશ" એ'લાન કરેગા કે વોહ લોગ કહાં હૈ જો મસાજીદ મેં બૈઠ કર દુનિયા કી બાતેં કિયા કરતે થે ? ઈસ એ'લાન કે બાદ વોહ જાનવર અપના કામ ઈસ તરહ શુરૂ કરેગા કે અપની ગરદન સે ઈન પાંચ કિસમ કે લોગોં કો એક એક કરકે ઉચક લેગા, અપને મુંહ મેં જમા કરતા જાયેગા. ઔર ફિર સબ કો લેકર જહન્નમ કે અંદર ચલા જાયેગા. અલ ઈયાઝુ બિલ્લાહ (અલ્લાહ અપની પનાહ મેં રખ્ખેં).

દેખિયે ! એક તો ઈસ જાનવર કે મુંહ કે અંદર જાના

ઔર ફિર જહન્નમ કે અંદર જાના, યેહ કિતના હોલનાક ઔર દર્દનાક અઝાબ હોગા. ઈસલિયે હમેં મસ્જીદ મેં બૈઠ કર દુનિયા કી બાતેં કરને સે અપની ઝબાનોં કો તાલા લગા (બંદ કર) લેના ચાહિયે. યેહ ગુનાહ તો હમારી ઘુટ્ટી મેં ઐસા પળ ગયા હૈ, કે જબ હમ મેં સે કોઈ હજ્જ યા ઉમરહ કે લિયે જાતા હૈ તો બેયતુલ હરામ ઔર મસ્જીદે નબવી મેં ભી હમ દુન્યાવી બાતેં કરને સે બાઝ નહીં આતે. ઔર વહાં અલ્લાહ કે ઘર મેં બૈઠ કર વહાં કી ચીઝોં ઔર લોગોં પર તબસિરા શુરૂ કર દેતે હૈ, યેહ ઐસી ખરાબ આદત હૈ, કે વહાં જાકર ભી યેહ આદત નહીં છૂટતી. ઈસલિયે અગર હમ યહાં રેહ કર ઈસ ગુનાહ સે બચને કી કોશિશ કરતે રહૈ, તો ઈન્શા અલ્લાહ હજ્જ ઔર ઉમરહ કે મૌકા પર ભી ઈસ ગુનાહ સે બચ જાએંગે. બહરહાલ ઈસ આદત કો ફૌરન છોળના ઝરૂરી હૈ, ઔર ઈસ ગુનાહ સે સચ્ચી તૌબા કરના લાઝમી હૈ.

ઐસે બચ્ચોં કો મસ્જીદ મેં લાના જાઈઝ નહીં

તીસરા ગુનાહ જો મસ્જીદ મેં હોતા હૈ, વોહ બચ્ચોં સે મુતઅલ્લિક હૈ. બચ્ચોં કી તીન (૩) કિસ્મેં હૈ. (૧) બચ્ચોં કી પેહલી કિસ્મ વોહ હૈ જો અભી મઅસૂમ ઔર છોટે હૈ. ઔર જિન કો મસ્જીદ કા શઊર (ભાન) હી નહી. ના ઉન કો મસ્જીદ કે આદાબ કા ઈલ્મ હૈ, ના ઉન કો નમાઝ

કી ખબર હૈ, ઔર ના યેહ ઈલ્મ હૈ કે યેહ મસ્જીદ અલ્લાહ કી ઈબાદત કી જગહ હૈ. ઔર ઈન બચ્ચોં સે યેહ ભી ખતરા હૈ કે વોહ મસ્જીદ મેં પેશાબ (નાપાકી) કર દેં, યા મસ્જીદ મેં ખેલેં કૂદેં. ઔર મસ્જીદ કી બે-હુરમતી કરેં, જૈસે પાંચ-છે સાલ કી ઉમર તક કે બચ્ચે હોતે હૈં, ઐસે બચ્ચોં કે બારે મેં શરઈ હુકમ યે હે કે ઉન કો મસ્જીદ મેં લાના જાઈઝ નહીં. ઔર માં-બાપ કો ઈસ બાત કા ખ્યાલ (ધ્યાન) રખના ચાહિયે કે ઐસે બચ્ચે મસ્જીદ મેં ના લાએં. ઔર અગર ઐસે બચ્ચે મસ્જીદ મેં લાએંગે ઔર વોહ આ કર મસ્જીદ કી બેહુરમતી કરેંગે તો માં-બાપ ગુનેહગાર હોંગે. ઈસલિયે કે વોહ બચ્ચે ખૂદ તો મઅસૂમ હૈ. મસ્જીદ કી ઈન્તેઝામ્યા (ટ્રસ્ટ) ભી ઐસે બચ્ચોં કો મસ્જીદ મેં આને સે રોક સકતી હૈ. બાત દર અસલ યે હે કે શરીઅત મેં હર ચીઝ કી હદ મુકર્રર હૈ. ઔર "ઈન હદ હી કા નામ દીન હૈ." ઔર ઈન હુદૂદ કી હમ સબ કો પાબંદી કરની હૈ.

ઐસે બચ્ચોંકો મસ્જીદમેં ના લાના બેહતર હૈ

બચ્ચોં કી દૂસરી કિસ્મ વોહ હૈ, જો ઉન સે ઝરા બળે હોતે હૈ, જો સાત(૭) સાલ સે ગ્યારહ(૧૧) સાલ તક કી ઉમ્ર કે હોતે હૈ. ઐસે બચ્ચે મસ્જીદ કો મસ્જીદ સમઝતે હૈ. ઈસ કા થોળા બહુત એહતિરામ ભી કરતે હૈ. લેકિન

અભી પૂરી સમઝ ના હોને કી વજહ સે મસ્જીદ કા પૂરા એહતિરામ બજાલાને સે કાસિર હૈ. ઐસે બચ્ચોં કો મસ્જીદ મેં લાના જાઈઝ હૈ. લેકિન ના લાના બેહતર હૈ.

ઐસે બચ્ચોં કો મસ્જીદ મેં લાના ચાહિયે

બચ્ચોં કી તીસરી કિસ્મ વોહ હૈ, જો બાલિગ (પુખ્ત, જવાન) હોને કે કરીબ હૈ. જિન કી ઉમ્ર ૧૨(બારહ) સાલ સે ૧૪(ચૌદહ) સાલ તક કી હોતી હૈ. અલબત્તા ૧૫ (પંદરહ) સાલ કી ઉમ્ર કા બચ્ચા શરઅન (શરીઅત મેં) બાલિગ સમઝા જાતા હૈ. ચાહે ઉસ કે અંદર બાલિગ હોને કી અલામત ઝાહિર હોં યા ના હોં. ઐસે બચ્ચોં કે બારે મેં હુકમ યે હે ઈન કો મસ્જીદ મેં લાના ચાહિયે, તાકે ઈન કે અંદર નમાઝ બાજમાઅત અદા કરને કી આદત પળ જાયે. ક્યૂંકે બાલિગ હોતે હી ઈન પર નમાઝ ફર્ઝ હો જાયેગી. ઔર મસ્જીદ મેં જમાઅત સે નમાઝ પઢના વાજિબ હો જાયેગા. અગર હમને પેહલે સે ઈન કો નમાઝ બાજમાઅત કા આદી નહીં બનાયા તો બાલિગ હોને કે બાદ આદત પળને મેં વકત લગેગા. જિસ કા નતીજા યે હોગા કે વોહ નમાઝેં ભી કઝા કરેંગે, ઔર જમાઅત ભી છોળેંગે. લિહાઝા જબ બચ્ચા બાલિગ હોને કે કરીબ હો જાયે તો ઉસકો મસ્જીદ મેં લાના શુરૂ કર દેં. ઔર ઘર મેં ઈસ કો બતાતે રહેં કે મસ્જીદ કા એહતિરામ કરના ચાહિયે. વહાં જાકર નમાઝેં

પઢતે હૈ. ઝિક્ર ઔર તસ્બીહ કરતે હૈ. વહાં શોર વ શગબ નહીં કરતે. ઐસે બચ્ચોં કો મસ્જીદ કી જમાઅત મેં ભી શામિલ કરેં.

બચ્ચોં કી સફ મરદોં કે બાદ

ઔર જબ મરદોં કી સફેં મુકમ્મિલ હો જાએં, તો ઉન કે બાદ ઈન બચ્ચોં કી સફેં બનાએં. યહી સુન્નત તરીકા હૈ. ઔર નમાઝ શુરૂ હોને કે બાદ જો લોગ આએં વોહ ઈન બચ્ચોં હી કી સફોં મેં દાએં ઔર બાએં શામિલ (શરીક) હો જાએં.

બચ્ચોંકો ઉનકી સફસે પીછે કરના જાઈઝ નહીં

લેકિન બાઝ લોગ ઈસ મૌકા પર એક ગલતી (ભૂલ) કરતે હૈ. વોહ યે કે નમાઝ શુરૂ હોને કે બાદ જબ વોહ લોગ મસ્જીદ મેં આતે હૈ ઔર સફ મેં શામિલ હોતે હૈ. ઔર બચ્ચોં કો સફ મેં ખળા દેખતે હૈ તો ઉન કા તર્ઝે અમલ યે હોતા હે કે વોહ બચ્ચોં કો પીછે કર દેતે હૈ. મષલન એક શખ્સ આયા ઔર બચ્ચે કો સફ મેં ખળા દેખ કર ઉસકા કાન પકળ કર પીછે કી સફ મેં ખળા કર દિયા, ઔર અગર બચ્ચા થોળી ઝિદ કરે તો ઉસ કો દોનોં હાથોં સે ઉઠા કર પીછે કી સફ મેં ખળા કર દેતે હૈ. અકષર મસાજિદ મેં આપ કો યે તમાશા નઝર આયેગા.

અબ જો શખ્સ ભી આ રહા હૈ, વોહ યે અમલ કર રહા હૈ. ફર્ઝ કરેં કે અગર બચ્ચા જમાઅત ખળી હોતે વક્ત પેહલી સફ મેં થા, તો સલામ કે વક્ત વોહ આખરી સફ મેં પહુંચ જાતા હૈ. ઈસલિયે કે હમારે યહાં ઉમૂમન જમાઅત ખળી હોતે વક્ત નમાઝી થોળે હોતે હૈ. ઔર અકષરિયત બાદ મેં આનેવાલોં કી હોતી હૈ. અબ જો ભી બાદ મેં આતા હૈ વોહ બચ્ચોં કો પિછલી સફ મેં ધકેલ દેતા હૈ, ઔર ખૂદ ઉસકી જગહ ખળા હો જાતા હૈ. ઔર ઝહનોં મેં યેહ બાત બૈઠી હુઈ હે કે બચ્ચોં કે બરાબર (સાથ) મેં ખળે હોને સે નમાઝ નહીં હોતી. યેહ બાત બિલકુલ ગલત હૈ. ઝહન કો ઈસ સે બિલકુલ સાફ કર લેના ચાહિયે. શરઈ હુકમ યે હે કે આપ બચ્ચોં કે બરાબર મેં ખળે હો જાએં. ચાહે બચ્ચા અગલી સફ મેં હો યા પિછલી સફ મેં હો. દાઈં તરફ ખળા હો યા બાઈં તરફ હો. ઈસ કી વજહ સે બાલિગાન (બળોં) કી નમાઝ મેં કોઈ ખલલ (કમી) નહીં આતા.

એક ઔર મસ્અલા

એક બાત યેહ યાદ રખિયે કે બચ્ચોં કી નમાઝ સચ મુચ નમાઝ હૈ, અગરચે વોહ બાલિગ નહીં હૈ. જિસ કી વજહ સે ઉનકી નમાઝ ચાહે ફર્ઝ ના હો, લેકિન વોહ નફલ નમાઝ ઝરૂર હૈ. ઔર જિસ તરહ હમારી નફલ

નમાઝ હૈ, બચ્ચોં કી નફલ નમાઝ હૈ. ઔર જિસ તરહ હમેં કોઈ શખ્સ અગલી સફ સે પિછલી સફ મેં ખીંચ કર નહીં લાતા. ઔર અગર કોઈ યેહ હરકત કરે તો હમ લળને-મરને કે લિયે તૈયાર હો જાએંગે. ઈસી તરહ બચ્ચોં કો ભી અગલી સફ સે ખીંચ કર પિછલી સફ મેં નહીં લાના ચાહિયે. ઈસી વજહ સે હઝરાતે ફિકહાએ કિરામ(રહ.) ને યેહ મસ્અલા લિખા હૈ; કે અગર સફ પૂરી હો ચુકી હો, ઔર ઉસ કે બાદ એક શખ્સ આયા ઔર ઉસને દેખા કે અગલી સફ મુકમ્મિલ હો ચુકી હે, તો વોહ અગલી સફ સે એક શખ્સ કો પકળ કર પિછલી સફ મેં લાયે, ફિર દોનોં મિલકર પિછલી સફ મેં ખળે હો જાએં. લેકિન સાથ હી હઝરાતે ફિકહાએ કિરામ(રહ.) ને યેહ ભી બયાન ફરમાયા હૈ કે; યેહ હુકમ ઉસ વકત હૈ જબ ઉસ શખ્સ કો યે મસ્અલા મઅલૂમ હો, જિસ કો આપ પીછે ખીંચ રહે હૈ. ઔર જબ આપ ઉસકો ખીંચેંગે તો વોહ આરામ સે પીછે આ જાયેગા, ઔર અગર અંદાઝા યે હે કે વોહ શખ્સ પીછે આને કે બજાયે લળને કે લિયે તૈયાર હો જાયેગા, તો ઈસ સૂરત મેં અકેલે હી પિછલી સફ મેં ખળે હો જાએં, ઔર દૂસરોં કી નમાઝ ખરાબ ના કરેં.

બાદ મેં આનેવાલે પીછે સફ બનાએં

બહરહાલ, જિસ તરહ હમ અપને લિયે ઈસ બાતકો નાકાબિલે ગવારા સમઝતે હૈ, કે કોઈ શખ્સ હમેં ખીંચ કર પીછે કરે. તો ફિર યેહ બચ્ચે કૈસે ગવારા કર લેંગે કે ઉનકો પીછે કિયા જાયે. લિહાઝા જબ કોઈ બચ્ચા અપની સહીહ જગહ પર ખળા હુવા હે, તો ઉસકો ઉસ કી જગહ સે હટાના જાઈઝ નહીં, ઔર બાદ મેં આનેવાલે જો નમાઝી હોં, ઉનકો ચાહિયે કે બચ્ચોં કે દાએં ઔર બાએં ખળે હો જાએં, ઔર જબ વોહ બચ્ચોં વાલી સફ પૂરી હો જાયે, તો બાકી લોગ અપની સફ બચ્ચોં કે પીછે બનાએં. ઈસલિયે કે યેહ બાદ મેં આનેવાલે ખૂદ તાખીર (દેર) સે આયે. ઔર મજબૂરન અબ ઉનકો પીછે ખળા હોના પળા. અબ બચ્ચોં કો હટાના ઐર ખૂદ ઉન કી જગહ પર ખળે હો જાના બિલકુલ દુરૂસ્ત નહીં. ગુનાહ કી બાત હૈ. ઔર ઈસ અમલ કે ઝરીએ હમ ઉન કી નમાઝ ફાસિદ કરતે હૈ. જિસ કા અઝાબ ઔર વબાલ હમારી ગરદન પર હોગા.

બચ્ચોં કો મરદોં કી સફોં મેં ખળા કરના

દૂસરી સૂરત યે હે કે જો બચ્ચે મસ્જીદ મેં નમાઝ પઢને આ રહે હૈં, અગર વોહ ગૈર-તરબિયત યાફતા હૈં. ઔર

હમ ને ઉનકી કોઈ તરબિયત નહીં કી. જિસકા નતીજા યે હે કે અગરચે વોહ બાલિગ હોને કે કરીબ હૈ, લેકિન મસ્જીદ મેં ભાગતે-દોળતે રેહતે હૈં, ખેલ-કૂદ કરતે હૈ. મસ્જીદ મેં બાતેં કરતે રેહતે હૈ. ઐસે ગૈર-તરબિયત યાફતા બચ્ચે જબ મસ્જીદ મેં આએં તો અગર ઉન સબ બચ્ચોં કો એક સાથ ખળા કિયા જાયેગા તો સબ આપસ મેં શરારતેં કરેંગે, ઔર એક દૂસરે કો નમાઝ મેં ધક્કે દેંગે. જિસ કી વજહ સે ઉન મરદોં કી ભી નમાઝ ફાસિદ હો સકતી હે, જો ઉનકે દાએં-બાએં ખળે હોંગે. લિહાઝા ઐસે બચ્ચોં કે બારે મેં હુકમ યે હે કે ઉનકી અલાહિદા (અલગ) સફ ના બનાઈ જાયે, બલ્કે ઉનકો બાલિગાન (બળોં) કી સફોં મેં મુતફર્રિક તૌર પર (અલગ-અલગ) ખળા કર દિયા જાયે. કિસી કો દાઈં તરફ ઔર કિસી કો બાઈં તરફ, તાકે ના તો બચ્ચોં કી નમાઝ ખરાબ હો, ઔર ના મરદોં કી નમાઝ ખરાબ હો. ઔર અગર એક-દો બચ્ચે હોં તો ઉનકો મરદોં કી સફ મેં ખળા કર દેના બિલા કરાહત જાઈઝ હૈ. લિહાઝા હમારે ઝેહનોં (દિમાગ) મેં જો યે બાત બૈઠી હુઈ હે કે બચ્ચે મરદોં કી સફોં મેં શામિલ (શરીક) હોં તો મરદોં કી નમાઝ ફાસિદ હો જાતી હે, યે તસવ્વુર (ખ્યાલ) ગલત હૈ, ઈસકી ઈસ્લાહ (સુધારણા) કર લેની ચાહિયે.

બચ્ચોં કો ડાંટના દુરૂસ્ત નહીં

ઈસી સિલસિલે કી એક ઔર બાત હૈ, વોહ યે કે બચ્ચે બહરહાલ બચ્ચે હોતે હૈં, આપ ઉનકો કિતના ભી સમઝા લેં, વોહ બચ્ચા; બચ્ચા હી રહેગા. વોહ બળે અબ્બા તો નહીં બનેગા. ઔર શરારત કરના ઉનકી ફિતરત હૈ, લિહાઝા જબ વોહ મસ્જીદ મેં આએંગે તો કુછ ના કુછ શરારત ઉનસે હો હી જાયેગી. લેકિન ઉસ વકત હમ બચ્ચે કે સાથ બહુત નાઝેબા તર્ઝે અમલ ઈખ્તિયાર કરતે હૈ, વો યે કે જબ વોહ મસ્જીદ મેં કોઈ શરારત કરતા હૈ તો હમ ઉસકો બુરી તરહ ડાંટ દેતે હૈં, ઔર બાઝ લોગ એસી ગરજદાર આવાઝ સે ડાંટતે હૈ કે જિસસે બચ્ચે કે પેશાબ ખતા હોને કા ડર લગતા હૈ. ઔર ઉસ બચ્ચે કો ઈસ તરહ મસ્જીદ સે નિકાલ દેતે હૈ જિસ તરહ કિસી કુત્તે કો ભગાયા કરતે હૈં. યેહ બહુત હી બદતમીઝી કી બાત હૈ. હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈઃ "જો હમારે છોટોં પર રહમ ઔર શફક્કત ના કરે. ઔર જો હમારે બળોં કા એહતિરામ ના કરે, વોહ હમ સે નહીં." યાની ઐસા શખ્સ મેરે તરીકે પર ઔર મેરી સુન્નત પર કાઈમ નહીં હૈ. કિયા હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને કભી કિસી બચ્ચે કો ડાંટા થા ? હઝરત અનસ રદિયલ્લાહુ અન્હુ ને અપને બચપન કે દસ(૧૦) સાલ

હુઝૂર અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ખિદમત મેં ગુઝારે, ઉનકી વાલિદા હઝરત ઉમ્મે સલીમ રદિયલ્લાહુ અન્હા ને ઉનકો આપ કી ખિદમત કે લિયે આપ કે પાસ છોળ દિયા થા. વોહ ફરમાતે હૈં કે ઈસ દસ સાલ કે અરસે મેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને મુઝે એક મરતબા ભી નહીં ડાંટા, ઔર ના કભી આપ ને યેહ પૂછા કે યેહ કામ ક્યૂં કિયા ? ઔર ફલાં કામ ક્યૂં નહીં કિયા ?

હુઝૂર (સ.અ.વ.)કા બચ્ચોંકે સાથ તર્ઝે અમલ

હઝરત અનસ રદિયલ્લાહુ અન્હુ ફરમાતે હૈ કે: "હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને એક રોઝ કિસી કામ કે લિયે ભેજા, મૈં ને કહા ખુદા કી કસમ મૈં નહીં જાઉંગા ઔર દિલ મેં યે બાત થી કે હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને જિસ કામ કે લિયે હુકમ ફરમાયા હૈ ઝરૂર જાઉંગા, ગર્ઝ યે કે મૈં ચલ દિયા, બાઝાર મેં મુઝે બચ્ચે ખેલતે હુવે મિલે (મૈં ઉન્હેં દેખને લગા, હુઝૂર મેરા ઈન્તેઝાર ફરમાકર વહાં તશરીફ લાયે) અચાનક મૈં ને દેખા કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પીછે સે મેરી ગુદ્દી પકળે હુવે હૈં, મૈં ને આપ કી તરફ દેખા તો આપ (સ.અ.વ.) મુસ્કુરા રહે થે, ઔર ફરમાયા અનસ ! જહાં જાને કે લિયે મૈં ને તુમ સે કહા થા તુમ વહાં ગયે, મૈં ને અર્ઝ કિયા હાં એય અલ્લાહ કે

રસૂલ (સ.અ.વ) ! જા રહા હું." (મુસ્લિમ).

હાલાંકે યેહ ગુસ્સા કરને કા મૌકા થા, કે ભાઈ ! હમ ને તુમ્હેં કામ કે લિયે ભેજા ઔર તુમ ખેલ મેં લગ ગયે ? લેકિન રેહમતુલિલ આલમીન જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી શફકત ઔર રેહમત કા યેહ આલમ થા કે, ઈસ મૌકા પર ભી આપ ને મુસ્કુરા કર સિર્ફ ઈતના ફરમાયા કે ભાઈ તુમ્હેં હમ ને જિસ કામ કે લિયે ભેજા થા. વહાં ગયે ? બસ ઈસ સે ઝિયાદા કુછ નહીં ફરમાયા. હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી "સુન્નત" તો યેહ હૈ.

બચ્ચોંકે સાથ શફકકત કા મુઆમલા કરેં

ઔર હમારા તર્ઝે અમલ યે હે કે હમ મસ્જીદ મેં દૂસરોં કે બચ્ચોં કો ઈસ તરહ ડાંટતે હૈ કે અપને બચ્ચોં કો ભી ઈસ તરહ નહીં ડાંટતે. બચ્ચોં કે સાથ યેહ બેરેહમી કા મુઆમલા કરના, કિયા હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી સુન્નત હૈ ? જબ યેહ આપ કી સુન્નત નહીં હૈ ઔર હમ મુસલમાન હૈ ઔર આપ કે ઉમ્મતી હૈં, તો હમારે લિયે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા તરીકા હી કાબિલે અમલ હોના ચાહિયે. ઔર એક બાત યેહ ભી હૈ કે જો શખ્સ ગુસ્સે મેં બચ્ચોં કો ડાંટતા હૈ, ઉસકા કભી

પાયેદાર અષર નહીં હોતા. ઉસ વકત વકતી તૌર પર વોહ સહમ જાએંગે, લેકિન વોહ બચ્ચે વો અમલ દોબારા કરેંગે. લેકિન અગર આપ પ્યાર સે સમઝાએંગે કે બેટા ! મસ્જીદ મેં ખામોશ રેહતે હૈ, શરારત નહીં કરતે હૈ. ઈસકા અદબ કરતે હૈ. તો વોહ બચ્ચા આપ કી ઈઝઝત કરેગા, ઔર ઈન્શા અલ્લાહ દોબારા વોહ શરારત નહીં કરેગા. લિહાઝા જબ આપ ઉસ બચ્ચે કી ઈઝઝત કરેંગે, ઉસકા એહતિરામ કરેંગે તો વહી બચ્ચા બળા હોકર આપ કી ખિદમત કરેગા. બશર્તેકે આપ ને ઉસકે સાથ શફક્કત કા મુઆમલા કિયા હો. લેકિન અગર આજ આપ ઉસકો ઈસ તરહ ડાંટ દેંગે, તો કલ વોહ આપકી તરફ રૂખ ભી નહીં કરેગા. લિહાઝા જબ હમ મસ્જીદ મેં આનેવાલે બચ્ચોં કે સાથ શફક્કત કા બરતાવ કરેંગે, તો બચ્ચે ઝરૂર બાત કબૂલ કરેંગે, ઔર ઉન કે દિલ મેં બાત ઉતરેગી. ઔર અગર ઈસ તરહ ઉન કે સાથ નાઝેબા બરતાવ કરેંગે, તો હમ ગુનેહગાર ભી હોંગે, ઔર બચ્ચોં કી ભી ઈસ્લાહ નહીં હોગી.

બસ યેહ તીન ગુનાહ હૈં, જો આજ હમારી મસાજીદ મેં જગહ-જગહ નઝર આતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા હમ સબ કો ઈન સે બચને કી તૌફીક અતા ફરમાએં. આમીન.

“વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.”